

Nazistene på ferde igjen!

Nazistene har hittil ikke prøvd å kalle inn gutter til A.T. i år. Mederlaget ifjor frister vel ikke til gjentagelse. Isteden har de konsentrert angrepene om jentene, som de håper det vil være lettere å føre bak lyset.

Fienden tar feil som han pleier. -

Han tenker vel at en og annen jente vil si til seg selv: "Jeg kan da godt møte fram til sesjon iallfall. Hvorfor ta opp kampen for det er nødvendig. Kanhende er krigen også slutt innen jeg blir kalt ut til tjeneste." - Sier en jente noe slik, vil mange andre snart si det samme, tror fienden. Han glemmer at hjemmefrontens gutter og jenter har høstet endel erfaringer i disse årene som er gått, ikke minst når det gjelder AT. De har lært at det ikke lønner seg å gi det minste etter til å begynne med, da blir fienden bare mer pågående. De vet at de er best tjent med å ta opp kampen med en gang. Jentene i distriktet blir kalt inn til sesjon samtidig. Ingen møter. Det er ikke noe farlig å la være fordi det er så mange av "hjemmesitterne". Politiet kan ikke overkomme å hente en brokdel av dem. Men hun som går på sesjon, står alene den dagen hun får ordre om å møte til tjeneste. Henne er det lett for politiet å ta med seg med makt.

Fienden tror kanskje at en og annen jente vil tenke som så: "Jeg vil ikke at far eller mor skal settes i fengsel for min skyld. Det er saken ikke verdt. Jeg møter opp så nødig jeg vil." - Men hittil er ytterst få foreldre - hvis da overhodet noen - blitt arrestert fordi deres gutt eller jente ikke har villet ha noe med Arbeidstjenesten å gjøre. - Dette kan selvfølgelig forandre seg. Vi har ingen garantier for at fienden ikke vil gå til mer omfattende arrestasjoner enn hittil av fedre eller mødre. Men hva betyr i tilfelle dette? Tyskerne er idag hardt presset; de må åpenbart kalkulere rent militært; de vil neppe støtte opp om Quislings ville nazifiseringsforsøk, hvis det ikke tjener deres egne mer kortsiktige "militære" planer. Setter de så meget inn på gjennomføringen av AT at de arresterer foreldre i fleng, kan dette ikke bety annet enn at de har tenkt å bruke jentene som gissler i en gitt situasjon eller som lotter eller sykepleiersker i tilfelle av krigshandlinger herhjemme.

Fienden glemmer først og fremst at alle nordmenn idag følger Hjemmefrontledelsens paroler uten hensyn til konsekvensene. For ledelsen er jentene en del av våre hjemmehær; de må ikke falle i motstanderens hender. Det er livsfarlig; det kan bety at de kommer med i krigen mot sitt land. Ledelsens oppgave er å føre kampen til ende med minst mulig tap. Den vet at det kan koste å sabotere AT, at noen foreldre kan bli arrestert. Men tenker man på litt lengre sikt og ser man fronten som et samlet hele, kan det ikke være tvil om at det koster minst - både for jentene og for landet - å ta ondet ved roten.

Husk H.L.s parole: Ingen møter til sesjon, ingen møter til tjeneste!

- 0 -

Fra H.L.

I år våger ikke makthaverne å innkalle til sesjon for mannlig AT, da de er klar over at guttene ikke vil møte. Isteden har de sendt ut spørreskjemaer til de enkelte AT-gutter. AT-ledelsen håper på denne måten å få samlet opplysninger som de eller skaffer seg ved sesjon. Ingen må la seg narre av den uskyldige form spørsmålene har. Opplysningene skal danne grunnlaget for innkalling til tjeneste senere på våren.

Husk ordren fra H.L.: AT er boykottet.

Spørreskjemaene skal ikke besvares.

- 0 -

Vellykket angrep.

Under bombeangrepet på Framnes mek. verk. 1. mars ble flytedokken rammet av en bombe i det ene hjømet. En 8000-tonner ble også senket.

UKEN SOM GIKK (8. - 14. mars)

Over Rhinen. Temmelig overraskende kom meldingen om at den amerikanske 1. armé var gått over Rhinen alt onsdag 7. mars ved Remagen, mellom Koblenz og Bonn. Både stedet og tidspunktet var egnet til å forbause og forklaringen kan neppe være noen annen enn den at amerikanerne her raskt og resolutt har utnyttet en tilfeldig, uventet chance som bød seg, idet tyskerne ikke klarte å få sprengt den store jernbanebrua ved Remagen for amerikanske tropper nådde over til østbredden og fikk kuttet ledningene. Det er nemlig lite sannsynlig at de allierte hadde planlagt noen overgang akkurat i dette område, hvor det ikke byr seg særlig gunstige muligheter for operasjoner av større format i første omgang, og all sannsynlighet taler for at hvis de skulle ha brakt fram brumateriell osv. for overgang, ville det ha krevd atskillig mer tid.

Om overgangen i første rekke berør på en tilfeldighet, betyr det ikke at den ikke kan komme til å få stor betydning. Bare den omstendighet at de allierte har fått fast for- og det så og si gratis - på østbredden av Rhinen, betyr en stor fordel, idet bruhodet trekker til seg og binder tyske styrker, og det er viktig for den angripende part å kunne støte fram over et så vidt område som mulig. Foreløpig er tiden vesentlig gått med til å befeste og utvide bruhodet og trekke over så store styrker som mulig; amerikanerne behersker nå et område ca. 20 km bredt og 10 km dypt og har fått over flere divisjoner infanteri, tungt artilleri og tanks, slik at det neppe er noen fare for at tyskerne kan kaste dem ut igjen; en ny pontongbru er også bygd ved siden av jernbanebrua.

Hvordan situasjonen videre blir utnyttet når tiden til større operasjoner fra bruhodet er inne, m.a.o. hvordan den tilfeldige chance vil bli føyd inn i de alliertes planer for slaget om Rhinen, er det ennå for tidlig å uttale seg om. Det mest nærliggende synes å være å støte nordover parallelt med Rhinens løp i retning av Köln for dermed å støtte (eventuelt overflødiggjøre en del av) overgangene over elva, som man må anta er planlagt i dette avsnitt som et ledd i omfatningen av Ruhr. Det kan også tenkes et stöt sørover langs Rhinen, for (i samarbeid med 3. armé som står langs Mosel og ved Saar, 7. armé og 1. franske armé i det nordlige Alsace) å gjennomføre en omfatning av de tyske styrker i Pfalz og Saar-området; senere kan det tenkes operasjoner mot industrisentra som Mainz, Frankfurt a.M. og Mannheim. Noen framstöt på større dyp østover er mindre sannsynlig, da terrenget i det fjellendte Westerwald og Sauerland ikke er synderlig egnet for offensive operasjoner i stort format. I alle tilfeller betyr bruhodet et fare- og usikkerhetsmoment for tyskerne da de ikke kan neglisjere det, og nødvendigheten av å dirigere reserver dit har sikkert på mange måter brakt forstyrrelser i deres oppmarsj og omgrupperinger på østsiden av Rhinen for å møte de kommende allierte hovedstöt.

Nordflanken i forgrunnen. Alt tyder på at disse stöt først og fremst vil bli satt inn mellom Köln og Ruhr og ganske særlig mellom Ruhr og den nederlandske grense. Som vi tidligere ved flere leiligheter har fremholdt, byr det seg her - på slettene i Westfalen og Hannover - muligheter for bevegelseskrig med mekaniserte styrker i stort format, og samtidig kan Tysklands store våpensmie Ruhr-området utflankeres og omklamres.

Av ting som tyder på at betydelige operasjoner er nær forestående i dette avsnitt, er det intense luftbombardement i den siste tid av de tyske jernbaneknutepunkter bak fronten (se nedenfor), hissige artilleriduell over Rhinen og sterk patruljevirkosomhet. Allierte frontkorrespondenter melder også at området vest for Rhinen i dette område er "fullstendig fullpakket med allierte troppestyrker og materiell, i en målestokk som savner sidestykke siden oppladningen foran gjennombruddet i Normandie ifjor sommer. Et bilde av disse operasjoners format gir det at de allierte vil trenge 20-30 bruer over Rhinen for å kunne utvikle sine styrker på til-

stredelig landkræft. Med en god og klarerigering av forholdene at den engelske 2. armé som står i avsnittet nord for Ruhr, er praktisk talt intakt og uthvilt, idet den ikke var særlig engasjert i slaget vest for Rhinen (den holdt Venloo-Roermond-sektoren). Meget tyder derfor på at det er den Montgomery har utsett til å bære hovedtyngden under gjennombruddsoperasjonen. Den kan settes i gang når som helst. - De allierte holder nå foruten bruhodet ved Remagen på Rhinenes østbredd hele elvas vestbredd fra Nijmegen i nord til Koblenz i sør, (også Bonn er tatt) og har dermed en frontbredde som må ansees tilstrekkelig for en storoffensiv. Man må også med glede innregistrere at en helt ny amerikansk armé er satt inn i vest, den 15. under general Gerold, som er marsjert opp mellom 1. og 3. armé, d.v.s. i Köln-Koblenz-sektoren hvor de allierte har stående i millioner mann.

Av de øvrige avsnitt på vestfronten er det bare 3. armés ved Mosel som har synderlig interesse i øyeblikket. Den har støtt fram til Rhinen ved Koblenz og behersker hele nordbredden av Mosel bortsett fra en strekning på 15 km, og har innesluttet tyske styrker som anslåes til 23 000 mann; alene tirsdag ble det tatt 6500 mann til fange her. I alt er det tatt 185 000 mann til fange i vest siden nyttår, en ganske betydelig årelating av de tyske styrker, særlig når man legger til tallet på drepte og sårede.

Østfronten. Russerne har fjernet de siste forelementer for Sjukovs nordflanke ved ukens operasjoner i Pommern og Vest-Preussen. Bortsett fra ubetydelige tyske motstandsreder, bl.a. i Kolberg, holder de nå hele kyststrekningen, ca. 250 km, mellom Stettiner Haff og Danzigbukta. Bl.a. er Stolp, Schilawe og Rügenwalde erobret; russiske styrker trenger inn i Stettins ytre forsvarsverker og har isolert de viktige havnebyer i øst Danzig og Gdynia; her kjempes alt i forstedene.

På midtavsnittet har russerne løftet på sløret som har hvilt over operasjonene i den senere tid ved den 12. mars å melde om erobringen av Küstrin, den viktige festningsby ved Wartas utløp i Oder, 80 km fra Berlin. Der med står russerne langs den nesten rett nord-sørgående Oder-Neisse-linje fra Østersjøen til Sudetene, befridd for enhver flanketrussel, og skulle ha meget gunstige utgangstillinger for den avgjørende offensiv mot det sentrale Tyskland. Også den skulle nå være nær forestående, og vil sikkert bli synkronisert med de vestalliertes overgang over Rhinen. Oppmarsjen på sentralavsnittet skulle være avsluttet, styrkene på sørløven under Konjev har hatt et par ukers pause for hvile og omgruppering, og etterat de tyske styrker i Pommern og Vest-Preussen praktisk talt er likvidert, skulle betydelige troppekontingenter kunne frigjøres for andre operasjoner i nord.

Festningen Sør-Tyskland? I denne prekære, ja desperate situasjon holder tyskerne i gang en bisarr offensiv i Ungarn, sør for Balaton-sjøen, en offensiv som koster dem meget store tap og som tilsynelatende ikke kan ha noen fornuftig strategisk hensikt. Den eneste rasjonelle begrunnelse for denne som for flere andre merkelige disposisjoner er at den tyske ledelse alt har oppgitt håpet om særlig lenge å kunne holde det sentrale og vestlige Tyskland, og gjør seg rede til en siste kamp i den mellom-europeiske fjell-bastion som utgjøres av Alpene, Schwarzwald, Schwäbische og Fränkische Alb, Erzgebirge, Sudetene og Vest-Karpatene. Med forsyninger fra det bayerske jordbruk og industrien i Tsjekkoslovakia og Østerrike, foruten fra veldige lagre som skal være lagt opp, skulle da de tyske elitestyrker oppe i fjellene, i utilgjengelige og til dels vel befestede stillinger føre en langt uttrukken geriljakrig, i håp om å gjøre de allierte så krigstrette at de til slutt tross alt ble tilbøyelige til visse kompromisser.

Sett i lyset av en slik plan får det aktive forsvar av stillingene i Ungarn en viss mening, likeså det hårdnakkede forsvar i Italia som binder 27 tyske divisjoner og hvis hensikt der skulle være å holde de allierte lengst mulig vekk fra Alpemassivet, hvor festningsarbeider er i gang, og så lenge som mulig utnytte den norditalienske rustningsindustri. Da forstår man også at tyskerne under den mest kritiske periode av den russiske vinteroffensiv dirigerte raserver til den ungarske front. For hvis rikets sentrum skal være Berchtesgaden, blir det viktigere å holde Wien enn Berlin,

een en engelsk kommentar nylig uttrykte det.

Det gjenstår imidlertid å se hvor effektiv en motstand av denne art bli. At den kan tvinge de allierte til kompromissløsninger, er utalukket, viser bare hvor lite tyskerne har skjunt av sine motstanderes psykologi. En gerilja i fjellene kan naturligvis bli brysom og trekke noe ut, men det er et stort spørsmål hvor lenge den kan holdes gående når styrkene er avskåret fra de store råstoff- og industrisentra.

Det fjerde Østen. På Iwojima går de harde kamper mot sin slutt; de siste par tusen japanerne er trøtt sammen på et smalt område på nordspissen av øya, og amerikanerne er gått i land på to andre, mindre øyer uten å møte motstand. - På Luzon fortsetter amerikanerne å gå fram, og de har gjort landgang på Filippinenes nest største øy, Mindanao, og rykker inn over i landet. - I Burma kjempes det fra hus til hus i Mandalay, hvor den japanske motstand holder på å bryte sammen; britene holder over halvparten av byen, som er helt avskåret idet Lashio i øst og Meiktila i sør er tatt.

Krigen i luften: Den all. luftoffensiv utvikler seg i et stadig stigende tempo, angrepenes hyppighet øker og bombelastene stiger. Denne uken er det nye rekorder på alle fronter. Under dagangrep mot Essen og Dortmund har RAF kastet bombelaster på 4500 og 5000 tonn. All. fly fra Italia kastet under et angrep mot Wienområdet 1700 tonn bomber, og i 22 netter på rad har britenes Mosquitoes bragt sirene til A ule i Berlin. I Østen har amerikanske superfestninger øst ut over 5000 tonn brannbomber over Japans 3 største byer og med ett slag stillet den japanske sivilbefolkning overfor krigens alvorligste problemer. Herredømme i luften er de alliertes på alle fronter.

Det var 1000 Lancaster- og Halifax bombefly eskortert av 200 jegerer som søndag gjennomførte krigens største dagangrep mot Essen. En "master bomber" ledet og kontrollerte angrepet, som ble foretatt ved instrumentsikting gjennom et tykt skydekke. Men etterhvertsom bombingene - som varte 1/2 time - skred fram, ble skyene løftet opp av varmen fra de store branner i målområdet. Den 4500 tonn store bombevekt bestående av bare høyeksplosiver var først og fremst rettet mot Essens skiftetomter, som normalt har en kapasitet på 10.000 jernbanevogner pr. døgn. Krupps verker (75.000 arbeidere i 1942) ble også angrepet, da rekognoseringer hadde vist at flere fabrikker var gjenopprettet etter tidligere angrep. Byens stasjonsområder karakteriseres nå som skrothauger. Essen som før var en av Tysklands best forsvarte byer, lå nå uten Luftwaffes beskyttelse; tyskernes flak var også meget svakt. - Dette angrep sammen med to andre masseangrep (mot Dortmund og Barmen) mot kommunikasjonsnett i Ruhr's hjerte innenfor en trekant med 25 km. avstand mellom hjørnene, må sannsynligvis sees som opptakten til Montgomerys Rhin-overgang. Siden de all.s offensiv i vest begynte (22. feb.) har anglo-amerikanerne kastet 80.000 tonn bomber mot trafikkmål i Tyskland. I Ruhr, i et område på 1000 km² er hver eneste fabrikk ødelagt eller skadet, mens 85% av Bochum, 46% av Dortmund og 65% av Düsseldorf ligger i grus.

Luftwaffes svakhet kom i denne uken best til syne ved Remagen. Det burde ha vært all grunn for de tyske flygere til å gå offensivt til verks, men Görings spredte og svake tiltak for å stoppe amerikanernes nye farlige trussel mot das Reich viser tydelig at nazistene ikke engang disponerer tilstrekkelige flystyrker for lokale operasjoner. Tirsdag mistet Luftwaffe 41 maskiner av 100 som var oppe over hele vestfronten.

De anglo-amerikanske luftvåpens støtte av russernes operasjoner er ytterligere øket. Torsdag kastet 8. all. luftstyrke 500.000 brannbomber mot Dessau, et viktig distribusjonssentrum for østfronten; amerikanerne bombarderte mandag Swinemünde (56 km n.f. Stettin) med 3000 250 kg. bomber, etterat rekognoseringsfly hadde rapportert usædvanlig stor aktivitet i denne havn o.s.v. Den tyske radiokommentator Michaelis bekreftet forleden dag resultatene av de vestallierte flygeres støtte til russerne, da han beskrev hvorledes de tyske troppedisposisjoner i Schlesia ble forsinket av de all. luftangrep. "De kullkastet alle våre planer, og som en stormvind var fronten trengt fram til oss", sa den tyske krenikør fra Görnitz.

I dag er Japans 3 største byer flammande vitnesbyrd om luftkrigens stigende tempo også på dette krigsteater. Fredag kastet 300 Superfortresses

fra Marianerne 1000 tonn brannbomber mot Tokio og bl.a. ble byens administrasjonssentrum ødelagt. Søndag rettet amerikanerne et drepende angrep mot Nagoya - med 2000 tonn brannbomber - og en stor del av japanernes viktigste rustningsindustri ble flammens rov. Tirsdag var Osaka målet for et like sterkt angrep. Også her ble store industriområder satt i brann. De amerikanske flyangrep fra Marianerne, som begynte i slutten av nov. 1944 i beskjeden målestokk, 15-20 "B29" i hvert angrep, er nå en virkelig trussel mot det japanske moderland. Japan bombes nå i "europæisk" målestokk, og sjefen for 20. am. luftstyrke, brigadegeneral Norstad (norsk avstammning), uttalte lørdag at snart ville 1000 superfestninger være disponible for angrep mot Østens herrefolk.

Ukens viktigste flyangrep. Mars 8. 1250 tunge br. b. kaster om natten 500 000 brannbomber mot Dessau. 1350 am. b. + 300 j. bomber 6 bensolfabrikker og 1 oljeraff. i Gelsenkirchen-Dortmund-området og j.b.knutepunkter i Ruhr. I Ungarn bomber tunge am. b. fra Italia jernbanemål foran Tolbuchins og Malinowskis front. Rakettførende Beaufighters fra Coastal Command setter i brann 3 handelsskip og i eskorteartøy i Midgulen-fjorden på Vestlandet. Mars 9. RAF. b. mot Kassel og ubåtverfter i Hamburg om natten. 1000 tunge am. b. + 400 j. bomber Henschel tankfabrikker i Kassel og ubåtfabrikk i Frankfurt a.M. og skiftetomter i Osnabrück, Münster og Rheine. Spitfire- eskorte Lancasters retter kraftig angrep mot 2 bensolfabrikker i Datteln i Ruhr. 1000 all. j. holder luften "ren" over den all. bruovergang ved Remagen. 300 Superfortresses kaster 1000 tonn brannbomber mot Tokio. Mars 10. 1350 am. b. + 500 j. bomber j.b.mål i Dortmund, Soest og Paderborn. Br. b. mot oljemål i Ruhr. Coastal Command setter i brann 1 tysk skip i Skagerak. Russ. fly senker 3 troppeskip og 3 eskorteartøyer i Østersjøen. Mars 11. 1000 br. b. + 200 j. rekordangrep mot Essen, 4500 tonn, 3 fly savnes. 1200 tunge am. b. + 750 j. angriper oljeraff. og ubåtverfter i Bremen, Hamburg og Kiel. Fra Italia j.b.mål mellom Klagenfurt og Linz bombet. 300 B29 kaster 2000 tonn brannbomber mot Nagoya. Br. b. minelegger Oslofjorden. Mars 12. Under krigens største dagangrep kaster 1000 tunge br. b. 5000 tonn bomber mot Dortmund. 1350 am. b. + 750 j. angriper Schwimende. 800 fly fra taktiske styrker bomber tyske forbindelseslinjer bak Wesel og Remagenbruhodet. Fly fra Italia kaster 1600 tonn mot oljemål ved Wien og angriper Brennerlinjen. Mars 13. Kraftig br. angrep mot Barmen. Fra Italia bomber all. fly Regensburg, Wiener Neustadt og trafikkmål i Ungarn. Store styrker B29 mot Osaka. Mars 14. RAF nattbombere angriper 2 bensolfabrikker i Gelsenkirchen. 1250 tunge eskorterte am. b. bomber tankfabrikker, oljeraff. og sambandslinjer i N. og V.-Tyskland og havnen i Ijmuiden.

- o -

Ny pen seir i transportslaget.

I siste nr. omtalte vi hvorledes tyskerne ble forhindret i å losse sine lokomotiver i Moss, da både kjempekranen ved Akers Mek. var ødelagt (ved sabotasje i høst) og marinens store flytekran var senket av RAF under det vellykkede angrep på Hortens havn. I forrige uke slepte tyskerne en flytekran opp fra Sandefjord, men natt til lørdag ble kranen senket på havnen i Moss. Den tyske 9000 tonner "Pommern" har nå vendt nesene hjem med sine 6 store lokomotiver ombord.

Radioapparatene som tyskerne ikke fikk.

Hjemmestyrkenes sprengning av radiolageret i Dronningensgt. 10/12 5. mars viser seg å være helt vellykket, og tyskerne som nettopp skulle sende apparatene til Tyskland, stod igjen med tomme hender. Da brannmannskapet kom til, stod hele lagret i lys lue, og vinduene var blåst ut. Gjennom teket var det sprengt hull opp til 2. etasje, der sevle eksportfirmaet "Oversjøisk Transit A/S" hadde sine kontorer. Firmaets papirer og bærer må være blitt fullstendig ødelagt, da kontorene bortsett fra ekspedisjonen var fullstendig utbrent. - Ødeleggelsen av lagrene var et følelig tap for tyskerne som lider under en katastrofal mangel på finere mekaniske instrumenter.

- o -

Ingen grenser. Overläge Sathres, advokatene Gjerdrum og Vislies og direktør Sundbyes etterlatte er nå blitt ribbet for alt av Gestapo og deres la-

kefer fra Kronprinsensgt. Ikke bare leilighetene og møblene er tatt fra dem, men alt unntagen gangtøyet. - o -

Nye fangetransporter? Etter mineleggingen natt til 25. feb. var Oslofjorden sperret helt til 1. mars. Da kom "Isar" alene inn på havna med minesveipere foran seg. Neste dag gikk båten ut igjen med tropper og materiell, men returnerte alt dagen etter. Den var blitt bombet ved Färder og hadde først gått inn til Moss, hvor den satte i land de soldater som var usåret samt noen lettere sårete. Det viste seg at skipet hadde ombord ca. 25 norske fanger. Disse var plassert i luke 1 i baugen, mens bombene kom i 4. og 5. luke akterut. Man går ut fra at de norske fangene, som sannsynligvis alle er uskadt, ble satt i land i Moss. - o -

De konkrete oppgavene.

Den allierte overkommando melder: Lokalkjennskap: Det er meget viktig at alle kjenner nøye til sine omgivelser. Allierte styrker vil stadig trenge opplysninger av kjentfolk. Det er meget viktig at opplysningene er nøyaktige, og at veivisere er helt sikre på veien såvel om natten som om dagen. Brannvern og førstehjelp: Med tyskernes fulle samtykke har dere sivile luftvernorganisasjoner. Kontroller at alle de redskaper dere har, er i orden, og vær klar til å hjelpe de væpnede organisasjoner. I kampområdet er det stor fare for branner. Forsikr deg om at alle kar og bøtter er fylt med vann, og at alle redskaper er for hånden, og at alle vet hvor de kan finne dem. Førstehjelp er også meget viktig. Alle skulle være i stand til å gi seg selv eller sine kamerater førstehjelp i tilfelle av et uheld eller om noen blir såret. Hvis forholdene tillater det, burde også førstehjelpsorganisasjoner dannes. Frisk opp alle dine kunnskaper om førstehjelp! Man burde samle sammen, eller i verste fall vite hvor man kan få tak i førstehjelpsaker. Den hjelpen du kan gi til allierte soldater som blir såret i nærheten av ditt hus, kan redde livet deres. - o -

Medisinaldirektør Karl Evang

Talte i London-radion 9. mars. Den tyske deportasjon av folket i Nord-Norge antok former som var ukjente selv i tysk krigføring, sa han. I de tyske områder som er rømmet, har tyskerne ikke rørt sykehus og andre helseinstitusjoner. Men i Finnmark ble alt brent eller sprengt i lufta. Tyskerne forstod at det ikke var mulig å jage alle med seg. Deres mål var å skape et ingenmannsland hvor intet levende kunne oppholde seg. Alle som ble igjen skulle gå til grunne i polarmatten. Derfor ble alle som kunne yte andre hjelp og støtte bortført, bl.a. såog si hver eneste læge, sykesøster og jordmor.

De norske myndigheter ble stilt overfor vanskelige oppgaver. Forsyninger var alt sendt til det frigjorte Norge. Med forsyninger mente han medisinske forsyninger, men alle forsyninger ble sendt og fordelt etter de samme prinsipper. Det medisinske personell utenfra arbeidet godt sammen med de få som var blitt tilbake. Hvert eneste sykehus i det fri Finnmark er brent. Nå er det opprettet 4 mindre sykehus på forskjellige steder. Disse sykehusene er for sivile; utstyret er temmelig primitivt, men man disponerte tilstrekkelig mange senger.

Medisinaldirektørens representant kom til Finnmark i nov. og han har nå rapportert at man har fått kontroll over den ondartede difteriepidemien som herjet i begynnelsen. Likeså har man, ved hjelp av moderne legemidler fått bukt med dysenterien som tyskerne hadde infisert folket der oppe med. Skabb og lus blir hurtig utryddet med de moderne hjelpemidler.

De medisinske tilførsler går av det som er stilt til rådighet av Civil Affairs. Det er slike forsyninger som er beregnet på den tid krigshandlingene ennå pågår. Når nazifavisene framstiller dette som den eneste og dertil utilstrekkelige hjelp er det galt. Det man får av Civil Affairs er det absolutte minimum. Det står den norske regjering fritt å sende hva den har lagt opp på egen hånd, og dette er også blitt gjort.

Medisinaldirektøren sluttet med en alvorlig appell til læger, sykesøstre og jordmødre om å gjøre alt for å bli på post hvis tyskerne fortsetter den vanvittige deporteringen. - o -

Pressen verden over har i de siste måneder fløymet over av kommentarer til Storbritannias politikk i Hellas; debatten om den belgiske krisen har fylt spaltene, Polen-konflikten har vært et stadig tilbakevendende tema o.s.v. Bare de russisk-besatte områder, de tidligere tyske vasallstater Romania, Bulgaria og Ungarn har gitt omme-fattige journalister lite stoff. Tilsynelatende hender det lite eller intet der. Verden får iallfall ikke ordentlig greie på hva som skjer. Russerne ser nemlig ikke med blide øyne på de utenlandske korrespondentene i disse landene, - hva det enn måtte bety.

Det betyr iallfall ikke at Sovjetunionen går drastisk tilverks for å bolsjevisere de besejrede nasjoner. Å dømme etter de sparsomme opplysninger som siver ut, blander ikke russerne seg gjerne i de okkuperte landenes innenrikspolitiske forhold. Det virker som de mener det alvorlig når de presiserer som sitt utenrikspolitiske hovedsynspunkt ikke å legge seg opp i andre staters indre styre. Dette standpunkt bygger naturligvis også på rasjonelle og praktiske overveielser. Sovjetunionen har idag en slik good will i verden at det ville være dumt å risikere å ødelegge den ved en for hardhendt internasjonal framferd.

Men selvfølgelig er Stalin interessert i at andre land - kanskje særlig de sør- og østeuropeiske statene - fører en russisk-vennlig politikk. Ledelsen kunne velge to veier for å nå dette mål: 1) den kunne innsette kommunistiske regjeringer i de okkuperte landene, eller 2) prøve å vinne dem for seg uten direkte påtrykk. - Akse-vasallene er ikke blitt behandlet helt likt - russisk utenrikspolitikk er alltid eksperimentell og empirisk -, men stort sett ser det ut til at Sovjetunionen hittil iallfall har valgt å prøve det siste alternativ.

Komintern ser ut til å være død - ikke bare på papiret. Russernes holdning på den internasjonale fagkongress i London nylig synes å tyde på at de ikke bare er uslag av en tilfeldig politisk tilpasning at de har gitt den kommunistiske internasjonale på båten. Det virker som om de kommunistiske partiene rundt om i Europa stikker ut sin kurs noenlunde selvstendig, uten altfor strenge direktiver fra Kremli. Stort sett har disse partier svinget i nasjonal retning, og ingen har rett til å påstå at dette bare er en forbigående taktisk manøvre. Kursendringen stemmer også overens med Russlands egen svingning fra trotskijistisk verdens-revolusjonisme til stalinsk nasjonalisme. - Hvis landet vil sikre seg en internasjonal, solid støtte, vil det trolig bygge ikke på Komintern, men på panslavismen på en gjenoppliving av den panslavistiske tanke om samhørigheten mellom alle slaviske folk. Det er ikke umulig at russerne vil spille på disse strengene; men foreløpig lyder panslavismenes tårer bare som dempet musikk i bakgrunnen.

Allt dette betyr selvfølgelig ikke at russerne intel foretar seg i de besejrede land. Først og fremst har de militære hensyn å ta; krigen er en nå ikke slutt. Dernest fører de en politikk i tråd med Jalta-konferansens bestemmelser. De 3 stormakter er blitt enige om en samordnet politikk "for å hjelpe de folk i Europa som er befrikk fra det nazistiske Tysklands herredømme og folkene i de tidligere aksedrabant-stater til å løse sine påtrengende politiske og økonomiske problemer med demokratiske midler." En av oppgavene blir "å danne foreløpige myndigheter som er representert av alle demokratiske elementer i befolkningen, og som lover å innsette så snart som mulig og gjennom fri valg danne regjeringer som svarer til folkets vilje."

Russerne har gitt de besejrede stater harde, men ikke urimelige våpenstillstandsvilkår. Disse vilkår i seg selv har ikke bragt statenes selvstendighet i fare, og russerne har ikke satt seg ut over bestemmelsene, men stort sett opptrådt ytterst korrekt og lagt an på å skaffe seg goodwill. Bare overfor samarbeidsmennene har de gått strengt til verks, og i overensstemmelse med Jaltakommunikéet har de erklært at nazismen og fascismen skal tilintetgjøres. Men heller ikke på dette området har de overalt gått fram med samme strenghet og konsekvens. I Finland - som jo ikke er okkupert - var det først Paasikivis og Vuoris-taler nylig som fikk Tanner og andre framstående representanter for krigspolitikken til å trekke seg til-

bake fra det offentlige liv. Det er heller ikke klart om disse henvendelser og oppfordringer er uttrykk for en helt nødvendig utenrikspolitisk tilpassning eller bare er et infernt - og meget naturlig - oppgjør med den politikk som kjørte landet i grøften. Selvom Sovjetunionen forholder seg taus, virker den dog selvfølgelig i kraft av sitt eget nærvær, og Jaltakonferansens bestemmelser berger som et truende, men rettferdig, sverd over de halvfascister som vil ture fram som før.

Intet synes imidlertid å tyde på at det valg som finner sted i Finland lørdag og søndag, ikke er noe fritt valg.

På Balkan er det særlig begivenhetene i Romania som har tiltrukket seg utenverdenens oppmerksomhet. Romania, som under krigen har hatt et totalitært styre under ledelse av Hitlers håndgagne mann, general Antonescu, gikk med i krigen mot Russland hovedsakelig for å sikre seg Besarabia. Dette området, som russerne hadde hatt siden 1812, besatte rumenerne i 1918 da Russland lå maktesløst under borgerkrigene. Russerne anerkjente aldri annekasjonen og i juni 1940 tok de landet igjen. Så var det atter rumenernes tur en stekket stund. Idag må Besarabia betraktes som russisk-okkupert distrikt, mens resten av Romania er medkrigsførende på den ungarske krigskueplass.

Landet har selvfølgelig økonomiske vansker å stri med, bl.a. skal det betale skadesarstatninger (for en stor del i olje) av temmelig skrumpte resurser. Men russerne er ikke kommet som noen gresshoppe-sverm. Såvidt vites har ingen plyndring funnet sted. Det er også symptomatisk at skolevesenet fungerer forholdsvis fritt.

Bare fascister og quislinger har det gått hardt ut over; men det synes som om befolkningen har billiget denne framgangsmåte. Og da store deler av de ledende rumenske kretser ikke bare er anti-kommunistiske, men også temmelig diktatorisk anstrøkne, har det vært nødvendig med en opprensning innen statsapparatet. Dette oppgjør har imidlertid hittil vært av temmelig begrenset omfang.

Det er meget vanskelig å avgjøre hvor representative de regjeringer har vært, som landet har hatt siden kapitulasjonen. Og ennå vanskeligere er det å kommentere regjeringens krisen for 14 dager siden da man bare har russiske opplysninger å holde seg til. Under krisen ble den sittende Radescu-regjeringen kritisert temmelig skarpt i Moskvaradioen. Det heter bl.a.: "Antonescus beryktede lover har ikke gitt general Radescu noen ro; han arbeider planmessig på en antidemokratisk omveltning. Han samarbeider åpent med agenter betalt av tyskerne, og i umiddelbar nærhet av den røde arméer det oppstått en uholdbar situasjon. Men det rumenske folket har som en mann reist seg mot Radescu og til forsvar for demokratiet. ----- Dr. Groza, den nye regjeringssjefen, er en framstående demokrat. Han er landbrukskoalisjonenes leder. Dr. Groza har sammen med de øvrige demokratiske politikere protestert hos Kongen mot Radescus reaksjonære handlinger, som hadde til hensikt å styrte landet ut i borgerkrig. ----- Nå, da regjeringens krisen i Romania er løst i demokratisk ånd, venter man en innenrikspolitisk konsolidering i landet. Det rumenske folket venter av den nye regjeringen at landets demokratiske utvikling blir garantert. Romanias oppgave er å vinne de alliertes tiltro. Dette kan bare skje hvis regjeringen uskadeliggjør alle profascistiske elementer, alle som prøver å sabotere gjennomføringen av våpenstillstandsvilkårene..."

Det er ingen grunn til å tvile på riktigheten av disse opplysninger, likeså litt som det er noen grunn til å tvile på russernes gode vilje i utenrikspolitiske forhold. Dog kunne man ønske at litt av mørkleggingen i Romania, Bulgaria og Ungarn ble opphevet.

Nye fangetransporter!

Etter minelegningen natt til 25. feb. var Oslofjorden sperrert helt til 1. mars. Da kom "Isar" alene inn på havna med minesveipere foran seg. Neste dag gikk båten ut igjen lastet med tropper og materiell, men returnerte alt dagen etter. Den var blitt bombet ute ved Færder og hadde først gått inn til Moss, hvor den satte iland de soldater som var usåret samt noen lettere sårede. - Det viste seg også at skipet hadde ombord ca. 25 norske fanger. Disse var plassert i Luke i i baugen, mens bombene kom i 4 og 5-luken akter-

Man går ut fra at de norske fangene, som sannsynligvis alle er uskadt
re satt iland i Moss. - 0 -

"----- de drepte våre menn."

Fredag 16. feb. kom en tysk patrulje til Singås og komet lærer Ole
Kvernrud og gårdbruker Ingar Treöien. De ble erklært arrestert, og fikk
beskjed om å klå på seg og følge med. Fangene ble ført ned til veien,
hvor en eksekusjonspeletong stod oppstilt, og de to ble skutt ned uten et
ord til forklaring. - 0 -

Flyalarm!! Engelske fly kommer summende inn over byen. De skal yte
sitt bidrag til transportslaget i og utenfor Norge, minelegge fjorden,
angripe militær- og anlegg, bombe fiendtlig skipsfart. Er det norske flygere,
kjentmenn ombord? Ikke umulig. Norske piloter og observatører er med
på kanskje størsteparten av disse toktene. Og i Coastal Command f. eks.
- Kystkommandoen av Royal Air Force - som har til oppgave å vokte over
konvoirutene, på jakt etter fiendens skip, ubåter og fly, er det en norsk
squadron. Den omfatter to "flights", en flight med Catalina flybåter og
en med Mosquito-bombere. Disse Coastal Command-flygerne har stadig kon-
takt med Norske-kysten. Georg Werner-Hansen skriver om dem i Norsk Tidend
"Mange av våre flygere kjenner kysten vår godt, nå etter årelang tjeneste
i denne squadron. Mange har sine egne opplevelser - en fortalte om en ko-
ne som alltid pleide å vinke fra et lite hjem ute i skjærgården, en annen
hadde lagt merke til en sprek hest som stadig gjorde noen kast når flygen-
en passerte. Og ekstra opplevelser kan de flygere ha, som selv har sitt
hjem på kysten etsted. En kom tilbake en dag og fortalte med venodig glæ-
de at han hadde sett mor og bror på tunet, da de passerte, og en annen kom
ganske fornøyd tilbake: Det er da bra med leivenaten hjemme hos meg nå i-
allfall, sa han. Jeg så mange sildetønner på brygga hos n far idag! -

Og ofte vinkes det til flygerne fra en fiskebat ute i skjærgården, -
det er som en kjær hilsen derhjemme fra."

En hilsen denne veien også - hvis den når dere - norske flygere!

- 0 -

Den svenske luftvernild mot allierte flygere er farlige skudd mot Nordens
enighet.

Helt siden april 1940 har de plutselig innsettende alarmsirener som
skal varsle om "fiendtlig" angrep hatt en ganske spesiell virkning på nord
menneses sinn. Vi har følt oss nærmere den militære front, og med den fine
summende duren fra de engelske flyene har det fulgt en hilsen fra den frie
verden og en trygg forvissning om at vi ikke står alene i vår kamp, - selv
her i Norge. Alarmsirenene virker nok som en trussel i tyskerens örer, men
for oss er de seiersfanfærer, og hver ny flyalarm er etapper på veien mot
befrielsens time. Likesom det tyske overfallet på vårt land ble tilkjennet
gitt av en sammenhengende uhyggelig sirenelarm, så vil også den dagen kom-
me da deres sammenbrudd skal inverteres med samme musikk. Hvert alliert
fly som legger veien opp hit under krigsanstrengelsene mot vårt herrefolk
og utløser alarmberedskap, utløser derigjennom en varm takknømlighet og et
nytt mot hos dem som av alle nordmenn lengter mest etter friheten,
nemlig fangene bak konsentrasjonsleirenes gitter og piggetråd. For dem er
alarmsirenenes toner en gripende frihetsmusikk.

Det hender ofte at sirenene bare melder overflyvninger eller luftope-
rasjoner lengre unna. Det er "offentlig" flyalarm. Men selv den offent-
lige alarmen kaller på oss og får oss til å følge flygerne i tankene på
deres vei fram mot et eller annet tysk mål. Det er en lang flytur opp hit,
og kanskje skal de ennå meget lengre, som f. eks. til Nordøst-Tyskland og
Berlin. Det er viktige krigsmål dette, og ruten legges kanskje så nordlig
fordi det er tryggere farvann her. Flygerne kan støtte seg til del svenske
fastland og farvannet omkring. Dermed skulle man tro at livet for en del
allierte flygere ble reddet. Kanskje er det nordmenn blandt disse flygerne
også, et aldri så lite stykke Norge i fri flukt.

Men idet disse flyene når inn over svensk territorium fanges de inn
av de militære lytteapparater og svenskene fyrer løs. Etter svenske avis-

ers utsagn har de skutt ned flere allierte fly. Det lyder som et selv-
mordsforsøk, for disse flyverne er ute for å vinne igjen hele Europas fri-
het og dermed også Sveriges. De skyter vel for en stor del helt i blin-
het, det vil vi tro, selv om sjansene til å treffe kan være nesten like store
da. Vi i Norge hører heldigvis ikke den svenske luftvernild, men eksplosjon-
enes drønn når med letthet over Öresund som et ekko til smellene fra de
danske sabotørers jernbanesprengninger.

Tidligere i krigen var det for det meste tyskerne, som av lett forstå-
elige grunner, benyttet seg av svensk territorium til overflyvninger, og
den svenske luftvernild hadde da en mening og sin betydning til tross for
at det selvfølgelig gikk ut over også allierte flygere. De svenske soldat-
er visste den gang at det i det store flertall av tilfeller var fienden de
skjöt på. Da hadde de rett til å være godt tilfreds med det svenske luft-
vernskyts beröimte treffsikkerhet. Idag er tyskerne sjelden på vingene her
oppe, det har de allierte flygerne sørger for. Situasjonen for de svens-
ke soldater er altså den at de idag vet med sikkerhet at deres skytevåpen
er rettet mot en kant, nemlig de allierte. Man kan få folk til å utføre
de mest bestialske handlinger og særlig i en krig, fordi noen må utføre
jobbene i landets interesse, og det derfor er en äressak ikke å unndra seg.
Sverige er ikke i krig, og det er en sterk folkeopinion mot ildgivning på
allierte fly. Da burde det være en umulighet for svenske soldater å ut-
føre en handling som ikke bare må stri styggelig mot deres samvittighet,
men også mot deres begreper om äre. Og hvad betyr denne skytingen for de
alliertes krigføring? Jo, at deres slagkraft minskes. For hvert at de
flyene som svenskene har skutt ned, forlenges krigen litte grann, og lid-
elsene for dem som sitter bak gitter og piggetråd i tyske konsentrasjons-
leire forlenges tilsvarende. Men i like höi grad er det skjebnessvangert
og uforenlig med samfølelsen frie mennesker mellom idag at våre flyvende
helter skal möte döden i Sverige.

De fleste svenske aviser har da også gitt mer eller mindre kraftig ut-
trykk for at ildgivningen må opphöre, og det har reist seg en opposisjon i
den svenske riksdag i samme anledning. Vi nordmenn håper at de svenske av-
iser og representantene for det svenske folk i riksdagen ikke lar det bli
med kritikk eller löst snakk, men av fullt hjerte går inn for å stoppe
skytingen. Vi håper dette så meget mer som vi i denne siste fasen av krig-
en om ikke så lenge kan komme til å trenge direkte militär hjelp av Sver-
ige. Og dersom det blir nödvendig, og svenskene er villige til å yte den
(hvad vi har grunn til å tro), så er det naturlig at kanonene nå rettes
bort fra allierte mål.

Men bortsett fra dette må ildgivningen virke ödeleggende på forholdet
mellom våre folk i dagens situasjon. La oss derfor rette en appell til det
svenske folket: stopp skytingen mot våre allierte flygere, for dermed
skyter dere også i stykker det naturlig gode forhold mellom svensker og
nordmenn. - 0 -

Verdens handelsflåter.

	1939	1945
Det britiske imperium	21,0	17,4
De forente stater	8,9	39,0
Norge	4,8	2,5
Holland	3,0	1,5
Frankrike	2,9	0,8
Hellas	1,8	0,6
Sverige	1,6	1,6
Sovjetsamveldet	1,3	1,3
Danmark	1,2	0,6
Japan	5,6	2,6
Tyskland	4,5	2,0
Italia	3,4	0,6
Andre land	6,0	4,5

Alle tall i mill. br.-tonn. Opplysningene er hentet fra Håndslag.

- 0 -

Glimt fra Tyskland.

Symptomer? Den allierte ledelse har aldri kalkulert med noe indre tysk sammenbrudd. Lite tyder også på at mulige Hitlerprofeter i framtiden kan bruke noen dolkestøtlegende i sin propaganda. Men meldingene fra de besatte tyske områder er iallfall ikke nedslående. Himmlers første bud er idag budet om evakuering av de truede områder - for å hindre de allierte i å nyttiggjøre seg tyskernes arbeidskraft. Denne ordre har langt fra vært fulgt til punkt og prikke. I Krefeld var det omlag 120 000 mennesker igjen (av en befolkning på 170 000), i Gladbach 85 000 (av 125 000), i Köln visstnok ca. 150 000 (av 800 000) o.s.v. Og de som er blitt igjen av de sivile, har ikke vist den selvutslettende fanatisme som man kunne frykte. Hittil har det hverken i øst eller vest forekommet antydninger til den geriljakrig som Himmler har gitt ordre til. Ifølge allierte korrespondenter er befolkningen gjennomgående preget av en tretthet og apati, som hos ganske mange blir over i servilitet og underdanighet hvis det er noe å vinne ved det.

Evakueringen skaper ellers et problem som er vanskelig å løse. Bare fra østområdene skal over 4 millioner tyskere være flyttet heim ins Reich de vandrer i uendelige strømmer langs landeveiene, de tyske byer og landsbyer kan snart ikke absorbere flere.

Stort sett tyder intet på at troppenes moral er i ferd med å bryte sammen; men visse karakteristiske symptomer viser seg her og der. Både Eisenhower og Sjukov melder om mange tilfeller av desertering. De tyske soldatene kaster bort uniformene, tar på sivile klær og gjemmer seg bort i de uendelige flyktingestrømmene. Man kjenner også tilfeller av direkte våpnet oppstand fra troppenes side. Best kjent er intermezzoet fra København, hvor østerrikske soldater som var kommet fra Norge nektet å la seg sende videre. "Like godt å dø i Danmark som på Østfronten", sa de. Det kom til regulært slag mellom soldatene og SS og Gestapo, med flere hundre falne på begge sider. - Men foreløpig er dette bare enkeltstående tilfeller.

Livremmen spennes inn. Foran det siste store basketaket må livremmen spennes ytterligere inn. Tapet av områdene i øst, særlig kornboden Østpreussen, og forvirringen i distribusjonsapparatet har ført til at de voksnes rugbrødrasjoner er blitt skåret ned med 1 kg, og fettrasjonen med 125 gr. for 73. rasjoneringsperiode. Dessuten er perioden som skulle vare i 4 uker, blitt forlenget med 1/2 uke.

Og alle resurser skrapes til bunnen. Ifølge svensk presse har den tyske overkommando innkalt 15-åringene til krigstjeneste. 15-åring! Det er mer enn tragisk at Tyskland fortsetter kampen. Det betyr nye lidelser og ofre for alle, og ikke vinning for noen.

Fangenes skjebne. Hvorledes skal det gå med de 15 millioner utenlandske fanger og arbeidere under dette sluttoppgjøret? De allierte har viet saken stor oppmerksomhet. Ifølge den allierte overkommando har arbeiderne en viktig oppgave å fylle: de skal være med på å lamme den tyske krigspotensial ved å stikke seg vekk, og eventuelt yte et bidrag med våpen i hånd. Nylig slo 1000 russiske arbeidere fra Dresden seg gjennom de tyske linjer og sluttet seg til sine landsmenn.

Overkommandoen har krevet til disposisjon 450 hjelpeenheter, som skal ta hånd om fangene. En slik enhet består av feltkjøkken og feltstasjon for lægebehandling. Stasjonene skal anbringes langs de veier hvor de befrie fangene ventes å komme strømmende. - Etter svenske meldinger er de 3000 norske fangene i Oranienburg i det siste iallfall delvis blitt flyttet. De skal dels være havnet i Buchwald ved Weimar i Thüringen, altså i samme trakt som de vel 470 studentene. Øya Rügen har også vært antydning som nytt oppholdssted. Offiserene befinner seg visstnok fremdeles i Luckenwalde sør for Berlin.

Nazismen skal utryddes. I general Eisenhovers meddelelse til alle tyskere om deres forhold under den allierte okkupasjon av landet, heter det om undervisningsvesenet:

1. Overbefalhaverenes oppgave er å utrydde nazismen og den tyske militærisme i alle deres former. Alle aktive nazister, nazisimpatører og militarister vil bli fjernet fra undervisningsvesenet, og alle skoler (bortsett fra

internatskoler og barnehjem) vil bli stengt til nazismen er satt ut av spillet.

2. Folkeskolene vil bli åpnet først. Det nåværende tyske undervisningssystemet underkastes militærregjeringens kontroll, og vil bli brukt så langt som mulig etter at nazister og militaristiske elementer er rensket ut. Ingen utnevnelser eller ansettelser innen det tyske undervisningsvesen blir å anse som permanente.

3. Så snart som mulig skal de høyere skolene i Tyskland åpnes.

4. Alle nazistiske partiorganisasjoner og deres avdelinger innen skolene, alle spesielle nazistiske skoler (som Adolf Hitler-skolene) og alle nazistiske ungdomsorganisasjoner, som Jungvolk, Hitler-Jugend og Jungmädel vil bli avskaffet. Ingen ny organisasjon kan dannes uten militærregjeringens tillatelse.

5. De tyske lærerne vil få ordre om å utelate av undervisningen alt som a) forherliger militarismen eller propagerer for krig, mobilisering eller forberedelser for krig, enten det gjelder det vitenskapelige, økonomiske eller industrielle området eller studiet av økonomisk geografi. b) har til hensikt å vekke til liv eller forsvare nazismens lærer eller forherlige det nazismens ledere har utrettet. c) slår til lyd for urettferdig behandling p.g.a. rase- eller religionsårsaker. d) står i fiendtlig forhold til de forente nasjoner eller forsøker å ødelegge forholdet mellom dem.

Øvertredelse av disse bestemmelser fører til avskjed og straff.

6. Militærregjeringen kommer ikke til å befatte seg med den religiøse kontrollen over de tyske skolene eller den religionsundervisning de driver uten hvis det viser seg nødvendig for å trygge religionsundervisningen. (Om religionsfriheten heter det et annet sted: Militærregjeringen gir dere frihet til å følge deres egen religiøse tro. Det blir deres egen sak å bevare den religiøse troens helligdom gjennom å forhindre misbruk av denne neutralitet. Dere kommer til å miste den, hvis dere tillater at religiøse sammenkomster blir brukt i politisk øyemed.)

Det tyske folk skal bestå. Eisenhovers proklamasjon står i samsvar med kommunikatet fra Jalta der det heter: "Det er ikke vår hensikt å tilintetgjøre det tyske folk, men først når militarismen og nazismen er utryddet kommer det til å finnes noe håp om et anstendig liv og en plass for tyskerne i nasjonenes familie."

Alle husmødre

har vel ikke i disse 5 lange årene stått i første rekke i kampen mot nazismen i den forstand at de har vovet livet i Hjemmestyrkene eller ofret all sin tid i arbeidet med fri aviser eller eksportorganisasjoner. Men foruten å gjøre felles front med sine menn, foruten å holde sine barn vekk fra AT og Ungdomstjenesten, har de ikke spart seg når det gjaldt å stå i kø for å skaffe forsyninger til huset og de har vist en aldri sviktende oppfinnsomhet for å få ressursene til å strekke til. Husmødrenes innsats under krigen blir kanskje sjelden påskjønet etter fortjeneste fordi det ikke er noe spennende heroisk ved den, men den har vært en avgjørende forutsetning for at fronten har kunnet holde. Når hjemmefrontens historie en gang skal skrives bør et stort kapittel vies de tusen norske husmødre.

Hjemmefronten ber idag husmødrene om enda en tjeneste. Det er ofte knapt med husrom for alt det "illigale" arbeid som skal utføres, og en mengde folk som er i dekning må skaffes oppholdssted. Hvis du får henvendelse fra pålitelig hold, så hjelp med værelse hvis du kan. Da gjør du en frontinnsats.

Tsjekkerne får signalet! Gjennom engelsk og russisk kringkasting har representanter for den tsjekkiske nasjonale front rottet en oppfordring til tsjekkerne: "Tiden er nå kommet til å kjempe åpent for våre byer og bygder, for våre kvinner og barn. Forlat befestningsarbeidene, etterkom ikke fiendens mobiliserings- og evakueringsordre, nekt å arbeide for ham, intensifiser sabotasjen og utvid streikene til landsomfattende bevegelse. Rett slag mot fienden i hans rygg!"